

Smrtící nedbalost

ŠTĚPÁN POSPÍŠIL

Buenos Aires 31. srpna 1999. Řídicí letového provozu na věži nevěří svým očím. Letadlo s povolením ke vzletu se řítí po vzletové dráze, ale nevzlétá. S výkřikem sleduje, jak dosáhlo konce dráhy, proletělo plotem letiště a s ohromujícím výbuchem narazilo do zásobníku plynu nešťastně umístěného přímo za koncem dráhy. V plamenech uhořelo 65 lidí.

Co způsobilo smrt tolika lidí? Technická závada letadla? Zjistilo se, že letadlo nevzlétlo proto, že při startu nemělo vysunutou vztlačovací klapky. Ty piloti vysouvají při vzletu ze zadní části křídla, čímž se zvýší vztlak křídla natolik, že letadlo překoná gravitaci a vzlétne. Vyšetřovatelé zjistili, že letadlo nemělo žádnou poruchu. Klapky tedy nevysunuli sami piloti. Zapomněli? To v současnosti téměř není možné. Piloti musí v kokpitu od nastartování motorů dodržovat zásadu sterilního kokpitu. Ta jim nařizuje, že se nesmí bavit o ničem jiném, než o aktuálním letu a úkonech, které dělají před vzletem. Těch je celá řada. Aby na

některý z nich nezapomněli, mají povinnost společně procházet kontrolní seznamy úkonů, které se musí vykonat. I kdyby na tyto seznamy zapomněli a klapky nevysunuli, letadlo samo je upozorní hlasitým alarmem, že

něco není v pořádku, je nutné přerušit vzlet a zjistit, co je špatně.

Když vyšetřovatelé našli černé skříňky a poslouchali hlasový záznam z kokpitu, nemohli uvěřit, co slyšeli. Piloti si těsně před vzletem zapálili cigaretu a s letuškou, která v té době v kokpitu neměla co dělat, si povídali o plánovaném večírku: „Co mám tedy donést k jídlu?“ ptá se první důstojník a přeřít čtení kontrolního seznamu. „Hlavně

nějaké pití,“ odpovídá kapitán. Kontrolní seznam před vzletem už nedočtení a k vysunutí klapky se nedostali.

Během vzletu se kokpitem rozezněl silný alarm, že nejsou vysunuty klapky. Letadlo mělo ještě malou rychlost, v pohodě mohlo přerušit vzlet a na konci dráhy zastavit. Kapitán na nepříjemný alarm reagoval slovy: „Nevím, co to znamená, myslím, že vše je v pořádku.“ A dál zrychloval v domněně, že se brzy odlepí od země. Alarm na zvukové pásce z černé skříňky nadále zoufale varoval, dokud ho neukončil náraz letadla do zásobníků plynu.

Nevím, jak se cítili pozůstalí po obětech, když se dozvěděli, že jejich blízké zabilo nedbalé porušení snad všech předvzletových předpisů. Když jsem tento příběh slyšel já, došlo mi, že překvapivě často jedním jako ti dva piloti. Při mši porušuju zásadu sterilního presbytáře, když si občas s kolegy ministranty sděluju novinky, které s našim aktuálním úkolem nesouvisí. Při modlitbě mě každá maličkost rozptýlí a už se k rozhovoru s Bohem nevrátím.

Když mě svědomí nepříjemně hlasitě varuje, že jsem něco udělal špatně, nezastavím se, abych to napravil, ale namlouvám si, že je přece všechno v pořádku. Díky tomu často narážím a vybuchuji v přizemních karambolech, místo toho, abych se nechal táhnout k nebi silou větší, než mají obrovská křídla letadla s vysunutými vztlačovacími klapkami.

Foto: phaisarnwong2517

Česká OÁZA v Římě

MARTIN MOKRÝ

Dvacet minut chůze od Lateránské baziliky v Římě, jenž je katedrálou římského biskupa – papeže, se nachází malá česká oáza uprostřed rušných ulic a devítipatrových obytných paláců, jak říkají Italové svým bytovým domům. Náhodného kolemjdoucího jistě zaujmou palmy a vysoké pinie, zdejší borovice, které vyčnívají nad zdí, která tuto oázu obklopuje. Kromě stromů se za zdí nachází budova, které se říká Nepomucenum podle jejího patrona sv. Jana Nepomuckého. Není to obyčejný dům nebo snad hotel. Je to seminář pro české bohoslovce, kteří studují, aby se jednou stali kněžími.

Tento rok je zde 15 bohoslovců z českých a moravských diecézí, kteří sem byli posláni svými biskupy. Kromě studia teologie tak získávají další zkušenosti, které s sebou přináší samotné studium v cizí zemi, v cizím jazyce, ale hlavně v samotném centru katolické církve. Každý den mohou zakoušet, co to znamená, že je církev katolická univerzální, tedy po celém světě. V samotném semináři nebydlí totiž jen Češi. Do Říma přichází také studovat kněží z celého světa. Několik

z nich našlo svoje útočiště v této české koleji. Tak se při každé raní mši svaté v kapli tohoto semináře potkávají jak čeští kněží, tak kněží z Indie nebo různých afrických zemí, jako např. Kamerunu, Gambie nebo Jižního Súdánu.

Tento rok seminář slaví významné výročí – 90 let od svého otevření. Před založením Nepomucena měli Češi svou kolej v Římě, která se jmenovala Bohemicum. V roce 1927 umožnil papež Pius XI. postavit nový seminář nedaleko Lateránské baziliky. Stavba byla požehnána 23. dubna 1929 pražským arcibiskupem Františkem Kordačem. V období po druhé světové válce a nástupu komunistického režimu se Nepomucenum stalo útočištěm pro mnohé bohoslovce a kněze, kteří opustili Československo. Některým se tato kolej stala domovem dobrovolně, jiným pod tlakem okolností. Nepomucenské zdi tak pamatují nejednoho slavného obyvatele. Mezi nejznámější patří například kardinál Špidlík, který zde byl spirituálem asi 38 let, slovenský kardinál Tomko, dosud žijící v Římě, nebo kardinál Josef Beran, od je-

Místo původního hrobu v Bazilice sv. Petra v Římě

let po své smrti. V roce 2018 byla naplněna Beranova závěť s přáním najít místo svého posledního odpočinku v Čechách. Jeho ostatky byly vyzvednuty z baziliky sv. Petra, aby mohly být uloženy v pražské katedrále.

Kardinál Beran opět v Nepomucenu

Na své cestě do vlasti se rakev na jednu noc zastavila i v kapli Nepomucena, odkud ji pak zdejší bohoslovci provázeli až do Prahy.

Dnešní obyvatelé české papežské koleje v Římě se mohou vracet domů častěji než jednou za padesát let. Při každé takové cestě si ale mohou uvědomit, že ne vždy tomu tak bylo. Velké osobnosti naší historie nám mohou připomenout, že si máme vážit této svobody. A ještě větší

hož smrti letos v květnu uplyne 50 let. Proto se u jeho osobnosti na chvíli zastavíme.

Kardinál Beran patřil mezi ty, kteří našli svůj domov v Římě ne zcela dobrovolně. V roce 1965 byl jako pražský arcibiskup papežem Pavlem VI. jmenován kardinálem. Komunističtí představitelé státu povolili arcibiskupovi vycestovat z Československa, aby se mohl zúčastnit slavnostního obřadu ve Vatikánu k příležitosti jmenování kardinálem. Už mu ale nikdy nedovolili se vrátit. Neočekávaně se mu tedy novým domovem stalo právě Nepomucenum. Bydlel zde až do své smrti v roce 1969. O náklonosti papeže Pavla VI. českému kardinálovi svědčí to, že přijel do Nepomucena brzy poté, co byl informován, že Beran umírá. Do kardinálova apartmánu ovšem dorazil až několik minut po jeho smrti.

Pod vatikánskou bazilikou sv. Petra se pohřbívaly zesnulí papežové. Pavel VI. se rozhodl prokázat kardinálu Beranovi poctu a nechal jej pohřbit právě tam. Kardinál Beran si sice přál být pohřben v Praze, ale nebylo to možné kvůli tehdejší politické situaci. Tady ale jeho příběh nekončí. Ještě jednou se totiž kardinál podívá do Nepomucena. A to 49

inspirací nám jsou v tom, že i přes vnější překážky nikdy neztratili svou vnitřní svobodu.

Papež Pavel VI. v Nepomucenu

Kardinál Beran mezi semináristy

Foto: Roman Albrech - Člověk a víra; Archiv Nepomucena

Foto: Člověk a víra

Animátor

Zaslechl jsem, že se v srpnu koná celostátní setkání animátorů. Kdo jsou animátoři? Může se stát animátorem i já? Může jet na CSA i ten, kdo není animátor? Matěj, 16 let

Ahoj Matěji, díky za tvůj dotaz a zvědavost, kdo je to animátor. Na prvním místě to není člověk, který kreslí postavičky, které známe z animovaných filmů.

Termín animátor používáme pro mladé lidi, kteří slouží druhým. Ti, kteří zvou své kamarády, vrstevníky ke společným chvílím. Může to být např. čas, kdy si povídají o životě, mají chvíli k modlitbě, setkají se ve společenství, přiloží ruku k dílu: při práci v kostele, na vesnici, nezapomínají na staré a nemocné, pomůžou s organizováním táborů, výletů a další. Napříč vším takový člověk žije životem víry, roste v poznání vztahu s Ježíšem a rady církve.

Jak být takový? Jsou mladí, kteří to mají v sobě a jdou sloužit v určitém věku. Některým pomůže přihlásit se na kurz animátorů, který pořádá každé DCM – diecézní centrum mládeže. Většinou jde o kurz na dva roky a tam se mladí učí a připravují sloužit druhým.

CSA se pořádá jednou za 4–5 let. Je to setkání pro mladé animátory z celé republiky. Je určeno jak pro ty, co už slouží, tak pro ty, co jsou na počátku služby a chtějí rozvinout své dary a život víry pro druhé. Proto je dobré a moudré vstoupit do takového setkání až od 16 let. Jak říká moudré úsloví: „Všechno má svůj čas.“ Na setkání může přijet i mladý, který neprošel kurzem animátorů, ale chce sloužit a má 16 let.

Každý člověk je tak trochu animátor, každý máme nějakou svoji službu. Animátor však není člověk, co nic a nikde nechce dělat. Je takový „peciválek“ – pohovkový typ. Dary a možnosti služby jsou různé, říká sv. Pavel, a tak je tu práce pro každého.

Přeji ti, ať dobře poznáš, jak a kde – kdy a co máš dělat. Je fajn, když kluk ve tvém věku má jednu konkrétní službu. Myslí také na školu, povinnosti doma a také svůj osobní život. Je radostí zakoušet to, co nám odkázal sám Ježíš Kristus: kdo dává, dvakrát dostává.

Ať se daří, k dobrému životu a službě žehná, padre Kamilos.

Kamil Strak ředitel Sekce pro mládež

Učitelka se zlobí: „To už je potpětí, co tento týden nemáš vypracovaný domácí úkol. Co tomu bude říkat tatínek?“ „Prosím, on s tím taky nemůže hnout.“

Ostatky Kardinála Berana zpátky v Praze